

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Załącznik nr 9 do Zasad wdrażania RPO WP 2014-2020

**Wytyczne dotyczące udzielania
zamówień publicznych w ramach
Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020**

Gdańsk, wrzesień 2016 r.

Spis treści

Rozdział 1.	Słowniczek pojęć	3
Rozdział 2.	Podstawa prawna.....	5
Podrozdział 2.1.	Podstawowe akty prawne i dokumenty, na podstawie których zostały przygotowane Wytyczne.....	5
Rozdział 3.	Cel, zakres regulacji oraz obowiązywanie Wytycznych	6
Rozdział 4.	Zasady obowiązujące podczas realizacji zamówień publicznych	7
Podrozdział 4.1.	Zasada uczciwej konkurencji w rozumieniu Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków RPO WP 2014-2020	7
Rozdział 5.	Warunki realizacji zamówień publicznych.....	8
Podrozdział 5.1.	Szczególne warunki realizacji zamówień publicznych udzielanych zgodnie z ustawą PZP	8
Podrozdział 5.2.	Szczególne warunki realizacji zamówień publicznych udzielanych zgodnie z zasadą konkurencyjności	9
Rozdział 6.	Tryb uproszczony – wydatki o wartości od 20 tys. zł. netto do 50 tys. zł. netto włącznie oraz poniżej kwoty 20 tys. zł. netto.....	14
Rozdział 7.	Szacowanie wartości zamówienia	15
Podrozdział 7.1.	Szacowanie wartości oraz wybór procedury udzielania zamówień w projektach partnerskich	17
Rozdział 8.	Opis przedmiotu zamówienia, ustalenie terminów i warunków udziału w postępowaniu oraz kryteria oceny ofert.....	18
Podrozdział 8.1.	Opis przedmiotu zamówienia.....	18
Podrozdział 8.2.	Ustalenie terminów.....	18
Podrozdział 8.3.	Warunki udziału w postępowaniu.....	19
Podrozdział 8.4.	Kryteria oceny ofert	20
Rozdział 9.	Wymogi dotyczące poprawnego przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego	20
Podrozdział 9.1.	Wybór trybu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego	22
Podrozdział 9.2.	Zmiany w umowach z wykonawcami.....	23
Rozdział 10.	Stosowanie klauzul społecznych w zamówieniach publicznych realizowanych w ramach projektów dofinansowanych z EFS.....	24
Podrozdział 10.1.	Analiza potrzeb społecznych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego	25
Podrozdział 10.2.	Klauzula „zastrzeżona” dotycząca ograniczania możliwości ubiegania się o zamówienie publiczne do podmiotów zatrudniających osoby niepełnosprawne.....	26
Podrozdział 10.3.	Klauzula „zatrudnieniowa” dotycząca zatrudnienia na potrzeby realizacji zamówienia	26
Podrozdział 10.5.	Czynności związane z zastosowaniem klauzul społecznych	27
Podrozdział 10.6.	Usługi społeczne i inne szczególne usługi	27

Rozdział 1. Słowniczek pojęć

Użyte w *Wytycznych* określenia oznaczają:

Zamówienie publiczne	pisemna umowa odpłatna, zawarta pomiędzy zamawiającym a wykonawcą, której przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane przewidziane w projekcie realizowanym w ramach RPO WP, przy czym dotyczy to zarówno umów o udzielenie zamówień publicznych zgodnie z ustawą PZP jak i umów dotyczących zamówień udzielanych zgodnie z zasadą konkurencyjności
Zamówienia sektorowe	zamówienia publiczne w rozumieniu art. 132 ust. 1 ustawy PZP
DEFS	Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego
DPR	Departament Programów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
IA	Instytucja Audytowa
IP	Instytucja Pośrednicząca
IZ RPO WP	Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020
Jst	Jednostki samorządu terytorialnego
KE	Komisja Europejska
ZW RPO WP	Zasady wdrażania Regionalnego Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020
Ustawa PZP	Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. <i>Prawo zamówień publicznych</i> (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 2164, ze zm.)
RPO WP 2014-2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020
UE	Unia Europejska
UFP	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. <i>o finansach publicznych</i> (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 885, ze zm.)
UMWP	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku
UP	Umowa Partnerstwa
WE	Wspólnota Europejska
ZWP	Zarząd Województwa Pomorskiego
BZP	Biuletyn Zamówień Publicznych
ETS	Europejski Trybunał Sprawiedliwości
KIO	Krajowa Izba Odwoławcza
SIWZ	Specyfikacja istotnych warunków zamówienia

TFUE	Trakt o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
TSUE	Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
TWE	Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską
UZP	Urząd Zamówień Publicznych
KPC	Kodeks Postępowania Cywilnego
Ustawa wdrożeniowa	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. <i>o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020</i> (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 217)
Taryfikator	Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. <i>w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień</i> (Dz.U. z 2016 r., poz. 200), wydane na podstawie art. 24 ust. 13 ustawy wdrożeniowej i określające warunki obniżania wartości korekt finansowych, o których mowa w art. 24 ust. 5 ustawy wdrożeniowej, oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo, stanowiących pomniejszenie, o którym mowa w art. 24 ust. 9 pkt 1 ustawy wdrożeniowej, a także stawki procentowe stosowane przy obniżaniu wartości korekt finansowych i pomniejszeń, związane z udzielaniem zamówień realizowanych ze środków publicznych w ramach projektów objętych współfinansowaniem w zakresie polityki spójności w perspektywie finansowej 2014-2020.
Projekt	projekt w rozumieniu art. 2 pkt 18 ustawy wdrożeniowej
Wydatek kwalifikowalny	wydatek lub koszt poniesiony w związku z realizacją projektu w ramach RPO WP 2014-2020, który kwalifikuje się do refundacji, rozliczenia (w przypadku systemu zaliczkowego) zgodnie z umową o dofinansowanie projektu i poświadczenia, ze środków przeznaczonych na realizację Programu zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020
Wydatek niekwalifikowalny	każdy wydatek lub koszt poniesiony, który nie jest wydatkiem kwalifikowalnym
Wykonawca	osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która oferuje określone produkty lub usługi na rynku lub zawarła umowę w sprawie realizacji zamówienia publicznego będącego efektem działań podjętych przez zamawiającego w projekcie realizowanym w ramach RPO WP

Pozostałe pojęcia i skróty użyte w niniejszych *Wytycznych* zostały zdefiniowane w Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020.

Rozdział 2. Podstawa prawna

Podrozdział 2.1. Podstawowe akty prawne i dokumenty, na podstawie których zostały przygotowane Wytyczne

Prawo krajowe

Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 2164, ze zm.)

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks cywilny* (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 380)

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. *Kodeks postępowania cywilnego* (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 101, ze zm.)

Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 23)

Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. *o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji* (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503, ze zm.)

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 290)

Ustawa z dnia 9 maja 2014 r. *o informowaniu o cenach towarów i usług* (Dz.U. z 2014 r., poz. 915)

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. *o dostępie do informacji publicznej* (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 2058, ze zm.)

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. *o ochronie informacji niejawnych* (Dz.U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228, ze zm.)

Prawo Unii Europejskiej

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE – Dyrektywa Klasyczna

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE – Dyrektywa Sektorowa

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji – Dyrektywa Koncesyjna

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE – Dyrektywa Obronna

Dyrektywy Odwoławcze:

Dyrektywa 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniająca dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych

Dyrektywa 89/665/EWG zmieniona dyrektywą 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. - stan na dzień 9 stycznia 2008 r.

Dyrektywa 92/13/EWG zmieniona dyrektywą 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. - stan na dzień 9 stycznia 2008 r.

Rozdział 3. Cel, zakres regulacji oraz obowiązywanie Wytycznych

- 1) Wytyczne zostały wydane na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020* (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 217), zwanej dalej „ustawą wdrożeniową”, oraz pkt 7 rozdziału 4 Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 kwietnia 2015 r. w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 (Nr MliR/H 2014-2020/12(01)/04/2015/).
- 2) Niniejsze wytyczne odnoszą się do zamówień publicznych udzielanych podczas realizacji projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach RPO WP.
- 3) Zgodnie z zapisami art. 2 pkt 32 ustawy wdrożeniowej, IZ RPO WP/IP w umowie o dofinansowanie/decyzji o dofinansowaniu projektu zobowiąże beneficjenta do stosowania zapisów *Wytycznych*.
- 4) IZ RPO WP/IP zapewnia, że zgodnie z „Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020”, beneficjenci Programu zobowiązani są do zawierania umów, z tytułu których będą ponosić wydatki kwalifikowalne dla zadań objętych projektem, z uwzględnieniem procedur przewidzianych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (PZP)¹, gdy wymóg jej stosowania wynika z tej ustawy.
- 5) Niniejsze Wytyczne ustanawiają również zasady zawierania umów przez podmioty, które nie są zobowiązane do stosowania ustawy PZP.
- 6) Do oceny prawidłowości wszystkich umów zawartych w ramach realizacji projektu w wyniku przeprowadzonych postępowań, stosuje się wersję *Wytycznych* obowiązującą w dniu wszczęcia postępowania, które zakończyło się podpisaniem danej umowy. Wszczęcie postępowania jest tożsame z publikacją ogłoszenia o wszczęciu postępowania, lub zamiarze udzielenia zamówienia publicznego lub o prowadzonym naborze pracowników na podstawie stosunku pracy, pod warunkiem, że beneficjent udokumentuje publikację ogłoszenia o wszczęciu postępowania.
- 7) W przypadku, gdy ogłoszona w trakcie realizacji projektu (po podpisaniu umowy o dofinansowanie) wersja *Wytycznych* wprowadza rozwiązania korzystniejsze dla beneficjenta, warunki ewentualnego ich stosowania w odniesieniu do wydatków poniesionych przed dniem stosowania nowej wersji *Wytycznych* określa umowa o dofinansowanie. Powyższe rozwiązanie dotyczy jedynie projektów finansowanych z EFRR.
- 8) Zmiana *Wytycznych* nie powoduje konieczności aktualizacji zatwierdzonych wniosków o dofinansowanie.
- 9) IZ RPO WP/IP zobowiąże w umowie o dofinansowanie beneficjentów realizujących projekty dofinansowane z EFS do udzielania zamówień publicznych z zastosowaniem tzw. klauzul społecznych. Szczegółowe zasady dotyczące stosowania klauzul społecznych opisane zostały w Rozdziale 10 niniejszego dokumentu.

---

¹ Tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 2164, ze zm.

Rozdział 4. Zasady obowiązujące podczas realizacji zamówień publicznych

IZ RPO WP/IP zapewnia, że podczas realizacji zamówień publicznych udzielanych przez beneficjentów obowiązują następujące zasady:

- 1) **zasada uczciwej konkurencji** - obowiązek przygotowania i przeprowadzenia postępowania w sposób, który zapewnia zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców, a także zgodnie z warunkami i procedurami określonymi w niniejszych Wytycznych.
- 2) **zasada prymatu trybów przetargowych** - obowiązek stosowania jako podstawowych trybów udzielania zamówień publicznych przetargu nieograniczonego oraz przetargu ograniczonego.
- 3) **zasada równego traktowania wykonawców** – obowiązek równego traktowania wykonawców, poprzez określanie warunków udziału w postępowaniu i kryteriów oceny ofert w sposób obiektywny, nefaworyzujący żadnego z nich.
- 4) **zasada bezstronności i obiektywizmu** – obowiązek wykonywania czynności związanych z przygotowaniem oraz przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia bezstronnie i obiektywnie. Obiektywizm natomiast oznacza konieczność dokonywania czynności na podstawie obowiązujących przepisów oraz rzetelnej wiedzy dotyczącej zarówno formalnoprawnych, jak i merytorycznych kwestii związanych z udzielaniem zamówienia.
- 5) **zasada jawności** – obowiązek informowania o organizowanych zamówieniach, postępowaniach, umożliwienie dostępu wykonawcom do dokumentacji, jawność wyników przeprowadzonego postępowania oraz obowiązek informowania wykonawców o wszelkich zmianach i wyjaśnieniach udzielonych w trakcie prowadzonej procedury. Zamawiający może ograniczyć dostęp do informacji związanych z postępowaniem tylko w przypadkach określonych w ustawie.

Podrozdział 4.1. Zasada uczciwej konkurencji w rozumieniu Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków RPO WP 2014-2020

- 1) IZ RPO WP/IP w umowie o dofinansowanie zobowiązuje beneficjenta RPO WP do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w ramach projektu, w sposób zapewniający w szczególności zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości, a także zgodnie z warunkami i procedurami określonymi w niniejszych Wytycznych.
- 2) Udzielanie zamówienia publicznego w ramach projektu następuje zgodnie z:
  - a) **Ustawą PZP** – w przypadku beneficjenta będącego podmiotem zobowiązanym do jej stosowania zgodnie z art. 3 ustawy PZP, albo
  - b) **Zasadą konkurencyjności**, w przypadku:
    - i. beneficjenta, niebędącego podmiotem zobowiązanym zgodnie z art. 3 ustawy PZP do jej stosowania, w przypadku zamówień publicznych przekraczających wartość 50 tys. zł. netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT),
    - ii. beneficjenta, o którym mowa w lit a):
      - w przypadku zamówień o wartości niższej od kwoty określonej w art. 4 pkt 8 ustawy PZP, a jednocześnie przekraczającej 50 tys. zł. netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT), lub
      - w przypadku zamówień sektorowych – o wartości niższej od kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy PZP, a jednocześnie przekraczającej 50 tys. zł. netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT),

z uwzględnieniem warunków wynikających z niniejszego podrozdziału z zastrzeżeniem pkt 3) i 4).

- 3) W przypadku, gdy beneficjent jest organem administracji publicznej, może on powierzać na podstawie art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* realizację zadań publicznych, w trybie określonym w tej ustawie.
- 4) W przypadku, gdy na podstawie obowiązujących przepisów prawa innych niż ustawa PZP wyłącza się stosowanie ustawy PZP, beneficjent, o którym mowa w art. 3 ustawy PZP, przeprowadza zamówienie publiczne z zastosowaniem tych przepisów.
- 5) W przypadku naruszenia przez beneficjenta warunków i procedur postępowania o udzielania zamówienia publicznego określonego w niniejszym podrozdziale, IZ RPO WP/IP uznaje całość lub część wydatków za niekwalifikowane, zgodnie z obowiązującym Taryfikatorem.

IZ RPO WP/IP na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy PZP zobowiązuje do stosowania trybów i procedur opisanych w ustawie PZP podczas ponoszenia wydatków kwalifikowalnych w ramach projektów realizowanych z udziałem środków EFRR/EFS również **podmioty, których założycielami/jednostkami powołującymi są podmioty zaliczane do jednostek sektora finansów publicznych**. Dotyczy to także sytuacji, gdy podmiot ponoszący wydatki (beneficjent, partner) został powołany przez kilka jednostek/organizacji prywatnych lub społecznych oraz choćby jedną jednostkę sektora finansów publicznych.

Rozdział 5. Warunki realizacji zamówień publicznych

Podrozdział 5.1. Szczególne warunki realizacji zamówień publicznych udzielanych zgodnie z ustawą PZP

- 1) Do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego stosuje się podstawowe tryby udzielania zamówienia publicznego, tj. przetarg nieograniczony lub ograniczony. W przypadku korzystania przy udzielaniu zamówień z trybu innego niż podstawowy, należy udowodnić na piśmie spełnienie ustawowych przesłanek umożliwiających jego zastosowanie. Brak udowodnienia spełnienia warunków uzasadniających zastosowanie danego trybu może skutkować uznaniem wydatków w ramach zamówienia publicznego za niekwalifikowalne. Dla zapewnienia właściwej ścieżki audytu dokumenty uzasadniające wybór trybu są archiwizowane łącznie z dokumentacją dotyczącą danego zamówienia publicznego.
- 2) Okresy poszczególnych etapów postępowania mogą zostać skrócone (przyśpieszony tryb) w przypadku zamówień publicznych o wartościach równych lub przekraczających kwoty, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy PZP, jedynie w sytuacjach przewidzianych w prawie unijnym i krajowym, w tym w przypadku zaistnienia pilnej potrzeby udzielenia zamówienia publicznego. Pilna potrzeba nie może wynikać z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, które – działając z należytą starannością – był w stanie przewidzieć². W przypadku powołania się na wystąpienie pilnej potrzeby udzielenia zamówienia

---

² Przykładowo, nie stanowi „pilnej potrzeby” konieczność terminowej realizacji poszczególnych zadań w projekcie w związku z tym, że zamawiający nie przewidział odpowiedniego czasu na przeprowadzenie procedury przetargowej lub nie przystąpił do jej wszczęcia z odpowiednim wyprzedzeniem. Nie uzasadniają także „pilnej potrzeby” opóźnienia we wcześniej prowadzonych zamówieniach publicznych. Zatem, stwierdzenie pilnej potrzeby udzielenia zamówienia publicznego możliwe jest jedynie w sytuacji, gdy

publicznego, należy udokumentować zaistnienie tego faktu. Dokumentację należy dołączyć do protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

- 3) W przypadkach, w których zastosowanie trybu niekonkurencyjnego niewymagającego publikacji zgodnie z ustawą PZP zostało:
- a) poprzedzone procedurą udzielenia zamówienia publicznego przeprowadzoną w trybie podstawowym, lub
  - b) gdy wystąpiła pilna potrzeba, niewynikająca z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której wcześniej nie można było przewidzieć,
publikowane jest ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy, o którym mowa w art. 62 ust. 2a oraz art. 66 ust. 2 ustawy PZP.
- 4) Zamówienia sektorowe, które określa art. 132 ustawy PZP, to zamówienia, w których możemy stwierdzić łączne spełnienie trzech warunków:
- a) zamawiającym są podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-4 ustawy PZP;
  - b) Zamówienie jest udzielane w celu wykonywania jednego z następujących rodzajów działalności:
    - wydobycia ropy naftowej lub gazu i ich naturalnych pochodnych oraz poszukiwania lub wydobycia węgla brunatnego, węgla kamiennego lub innych paliw stałych;
    - zarządzania lotniskami, portami morskimi lub śródlądowymi oraz ich udostępniania przewoźnikom powietrznym, morskim i śródlądowym;
    - tworzenia sieci przeznaczonych do świadczenia publicznych usług związanych z produkcją, przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, gazu lub ciepła lub dostarczania energii elektrycznej, gazu albo ciepła do takich sieci lub kierowania takimi sieciami;
    - tworzenia sieci przeznaczonych do świadczenia publicznych usług związanych z produkcją lub dystrybucją wody pitnej lub dostarczania wody pitnej do takich sieci lub kierowania takimi sieciami;
    - obsługi sieci świadczących publiczne usługi w zakresie transportu kolejowego, tramwajowego, trolejbusowego, kolejną linową lub przy użyciu systemów automatycznych;
    - obsługi sieci świadczących publiczne usługi w zakresie transportu autobusowego;
    - usługi przyjmowania, sortowania, przemieszczania lub doręczania przesyłek pocztowych. Przez dystrybucję energii elektrycznej, gazu, ciepła oraz wody pitnej należy rozumieć również sprzedaż hurtową albo detaliczną.
  - c) Wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8.

W przypadku zamówień sektorowych dodatkowym dopuszczalnym trybem są zgodnie z art. 134 pkt 1 Ustawy PZP - negocjacje z ogłoszeniem, dialog konkurencyjny, negocjacje bez ogłoszenia, zamówienie z wolnej ręki lub partnerstwo innowacyjne.

Podrozdział 5.2. Szczególne warunki realizacji zamówień publicznych udzielanych zgodnie z zasadą konkurencyjności

- 1) Zasady konkurencyjności nie stosuje się do:

---

zamawiający jest w stanie wykazać, iż działając z należytą starannością nie mógł przewidzieć zaistnienia określonych okoliczności.

- a) zamówień publicznych, których przedmiotem są dostawy i usługi określone w art. 4 ustawy PZP, z wyjątkiem dostaw i usług określonych w art. 4 pkt 8 ustawy PZP, przy czym do dostaw i usług określonych w art. 4 pkt. 3 lit. i ustawy PZP w zakresie zamówień publicznych, których przedmiotem jest nabycie własności lub innych praw do istniejących budynków lub nieruchomości, nie stosuje się zasady konkurencyjności pod warunkiem braku powiązań, o których mowa w pkt 6);
  - b) wydatków rozliczanych uproszczoną metodą, o których mowa w „Wytocznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020”.
- 2) W przypadku beneficjenta, o którym mowa w podrozdziale 4.1. pkt.2) lit b) tiret ii.:
- a) możliwe jest niestosowanie zasady konkurencyjności przy udzielaniu zamówień publicznych, do których zastosowanie mają określone w ustawie PZP przesłanki wyboru trybu negocjacji bez ogłoszenia oraz trybu zamówień z wolnej ręki pod warunkiem spełnienia wymogów określonych w pkt. 1) i 3) podrozdziału 5.1.
  - b) zasadę konkurencyjności uznaje się za spełnioną, jeśli postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzone jest na zasadach i w trybach określonych w ustawie PZP pod warunkiem spełnienia wymogów określonych w podrozdziale 5.1.
- 3) W przypadku beneficjenta, o którym mowa w podrozdziale 4.1 pkt. 2) lit b) tiret i., wartość zamówienia publicznego ustala się w odniesieniu do danego projektu, z uwzględnieniem warunków i procedur określonych Rozdziale 7.
- 4) W celu spełnienia zasady konkurencyjności należy:
- a) upublicznić zapytanie ofertowe zgodnie z warunkami, o których mowa w pkt 5), przy czym zapytanie ofertowe zawiera co najmniej:
    - opis przedmiotu zamówienia publicznego, który nie powinien odnosić się do określonego wyrobu lub źródła lub znaków towarowych, patentów, rodzajów lub specyficznego pochodzenia, chyba, że takie odniesienie jest uzasadnione przedmiotem zamówienia publicznego i został określony zakres równoważności,
    - warunki udziału w postępowaniu, przy czym stawianie warunków udziału nie jest obowiązkowe,
    - wykaz oświadczeń lub dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, jeżeli warunki udziału w postępowaniu zostały postawione,
    - kryteria oceny ofert,
    - informację o wagach punktowych lub procentowych przypisanych do poszczególnych kryteriów oceny oferty,
    - opis sposobu przyznawania punktacji za spełnienie danego kryterium oceny oferty,
    - termin składania ofert, przy czym termin na złożenie oferty wynosi nie mniej niż 7 dni kalendarzowych od daty ogłoszenia zapytania ofertowego w przypadku dostaw i usług, a 14 dni kalendarzowych od daty ogłoszenia zapytania ofertowego w przypadku robót budowlanych, z zastrzeżeniem pkt 5) lit. b). Termin 7 lub 14 dni kalendarzowych biegnie od dnia następnego po dniu upublicznienia zapytania ofertowego,
    - informacje na temat zakresu wykluczenia, o którym mowa w pkt 6) (beneficjent, który jest podmiotem zobowiązanym do stosowania ustawy PZP zgodnie z art. 3 tej ustawy, w celu spełnienia zasady konkurencyjności obligatoryjnie zawiera w zapytaniu ofertowym informację na temat zakresu wykluczenia, przy czym zaznacza, iż z racji na status beneficjenta, jako

podmiotu zobowiązanego do stosowania ustawy PZP, nie dotyczy go wykazywanie powiązań, o których mowa w pkt 6),

- określenie warunków zmian umowy zawartej w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, o ile przewiduje się możliwość zmiany takiej umowy;
- b) wybrać najkorzystniejszą spośród złożonych ofert³ w oparciu o ustalone w zapytaniu ofertowym kryteria oceny; wybór oferty jest dokumentowany protokołem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

5) Upublicznienie zapytania ofertowego oznacza wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w ramach projektu i polega na:

a) jego umieszczeniu na stronie internetowej:

- wskazanej w komunikacie ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego (tzw. Bazy Konkurencyjności Funduszy Europejskich⁴), a do czasu uruchomienia tej strony internetowej – wysłaniu zapytania ofertowego do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców (o ile na rynku istnieje trzech potencjalnych wykonawców danego zamówienia publicznego), oraz upublicznieniu tego zapytania co najmniej na stronie internetowej beneficjenta, o ile posiada taką stronę, lub
- innej niż wskazano powyżej przeznaczonej do zamieszczania zapytań ofertowych, przy czym dotyczy to wyłącznie beneficjentów, o których mowa w podrozdziale 4.1 pkt.2) lit. b) tiret ii.;

oraz

- b) w przypadku zamówień publicznych o wartości równej lub wyższej niż próg określony w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy PZP – dodatkowo jego umieszczeniu w Dzienniku Urzędowym UE w zakresie i terminach określonych w ustawie PZP dla zamówień publicznych o takiej wartości⁵.

---

³ W przypadku, gdy zamawiający dopuszcza składanie ofert częściowych postępowanie może zakończyć się wyborem kilku wykonawców.

⁴ Baza Konkurencyjności Funduszy Europejskich dostępna jest dla beneficjentów od grudnia 2015 r. pod adresem internetowym: <http://www.bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl> oraz <http://konkurencyjnosc.gov.pl>. Jest to narzędzie służące publikacji zapytań ofertowych w ramach realizowanych postępowań przez beneficjentów zobowiązanych do stosowania zasady konkurencyjności. **W związku z powyższym publikacja zamówień w Bazie przez beneficjentów RPO WP 2014-2020 od 1 stycznia 2016 r. jest obowiązkowa. Jeśli wnioskodawca rozpoczyna realizację projektu na własne ryzyko przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, w celu upublicznienia zapytania ofertowego powinien wysłać zapytanie ofertowe do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców, o ile na rynku istnieje trzech potencjalnych wykonawców danego zamówienia publicznego, oraz upublicznić to zapytanie co najmniej na swojej stronie internetowej, o ile posiada taką stronę, lub na powszechnie dostępnej stronie przeznaczonej do umieszczania zapytań ofertowych.**

⁵ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2015 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (Dz.U. z 2015 r., poz. 2263), do którego odsyła ww. przepis ustawy PZP, przewiduje szereg wartości progowych, różniących się w zależności od kategorii podmiotu zamawiającego. Ponieważ pkt 5) lit b) podrozdziału 5.2. Wytycznych dotyczy podmiotów niezobowiązanych do stosowania ustawy PZP, udzielających zamówień publicznych w oparciu o zasadę konkurencyjności, należy przyjąć, że w tym przypadku adekwatne będą wartości określone w § 1 pkt 2) ww. rozporządzenia – przepis zawiera niesprecyzowany katalog zamawiających z wyłączeniem jednostek sektora finansów publicznych wskazanych w pkt 1) tego paragrafu oraz podmiotów udzielających zamówień sektorowych i w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa. W związku z powyższym, kwota progorowa w przypadku zamówień udzielanych w ramach zasady konkurencyjności wynosi aktualnie:

- a) 209 000 euro – w przypadku zamówień na usługi i dostawy,

- 6) W celu uniknięcia konfliktu interesów, zamówienia publiczne, z wyjątkiem zamówień sektorowych, udzielane przez beneficjenta nie będącego podmiotem zobowiązanym do stosowania ustawy PZP zgodnie z art. 3 ustawy PZP, nie mogą być udzielane podmiotom powiązanym z nim osobowo lub kapitałowo. Przez powiązania kapitałowe lub osobowe rozumie się wzajemne powiązania między beneficjentem lub osobami upoważnionymi do zaciągania zobowiązań w imieniu beneficjenta lub osobami wykonującymi w imieniu beneficjenta czynności związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem procedury wyboru wykonawcy a wykonawcą, polegające w szczególności na:
- a) uczestniczeniu w spółce jako wspólnik spółki cywilnej lub spółki osobowej,
  - b) posiadaniu co najmniej 10 % udziałów lub akcji,
  - c) pełnieniu funkcji członka organu nadzorczego lub zarządzającego, prokurenta, pełnomocnika,
  - d) pozostawaniu w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia lub w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.
- 7) Dla udokumentowania zawarcia umowy z wykonawcą i sporządzenia protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego konieczna jest forma pisemna.
- 8) Protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, o którym mowa w pkt 4) lit. b), zawiera co najmniej:
- a) informację o sposobie upublicznienia zapytania ofertowego,
  - b) wykaz ofert, które wpłynęły w odpowiedzi na zapytanie ofertowe wraz ze wskazaniem daty wpłynięcia oferty do zamawiającego,
  - c) informację o spełnieniu warunku, o którym mowa w pkt 6), przez wykonawców,
  - d) informację o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu przez wykonawców, o ile takie warunki były stawiane,
  - e) informację o wagach punktowych lub procentowych przypisanych do poszczególnych kryteriów oceny i sposobie przyznawania punktacji poszczególnym wykonawcom za spełnienie danego kryterium,
  - f) wskazanie wybranej oferty wraz z uzasadnieniem wyboru,
  - g) datę sporządzenia protokołu i podpis zamawiającego,
  - h) następujące załączniki:
    - potwierdzenie udokumentowania publikacji zapytania na stronie internetowej, o której mowa w pkt 5) lit. a) oraz b),
    - złożone oferty,
    - oświadczenie/oświadczenia o braku powiązań z wykonawcami, którzy złożyli oferty, podpisane przez beneficjenta lub osoby upoważnione do zaciągania zobowiązań w imieniu beneficjenta i osoby wykonujące w imieniu beneficjenta czynności związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem procedury wyboru wykonawcy, a także realizacją lub zmianami umowy zawartej z wykonawcą (beneficjent, który jest podmiotem zobowiązanym do stosowania ustawy PZP zgodnie z art. 3 tej ustawy, załącza dokument w formie oświadczenia zawierającego informację, iż z racji na status podmiotu

---

b) 5 225 000 euro – w przypadku zamówień na roboty budowlane.

zobowiązanego do stosowania ustawy PZP, nie dotyczy go wykazywanie braku powiązań).

- 9) Informację o wyniku postępowania umieszcza się na stronie internetowej, o której mowa w pkt 5) lit a), a do czasu uruchomienia tej strony internetowej – informację o wyniku postępowania wysyła się do każdego wykonawcy, który złożył ofertę oraz umieszcza się na stronie internetowej, o ile beneficjent posiada taką stronę. Na wniosek wykonawcy, który złożył ofertę, istnieje obowiązek udostępnienia protokołu wnioskodawcy, przy czym nie dotyczy to załączników, o których mowa w pkt. 8) lit. h).
- 10) Po przeprowadzeniu procedury uregulowanej w niniejszej sekcji następuje podpisanie umowy z wykonawcą wybranym zgodnie z zasadą konkurencyjności. W przypadku, gdy wykonawca odstąpi od podpisania umowy z zamawiającym, możliwe jest podpisanie umowy z kolejnym wykonawcą, który w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego uzyskał kolejną najwyższą liczbę punktów.
- 11) W przypadku, gdy pomimo właściwego upublicznienia zapytania ofertowego:
  - a) wpłynie tylko jedna nie podlegająca odrzuceniu oferta – uznaje się zasadę konkurencyjności za spełnioną,
  - b) nie wpłynie żadna oferta – dopuszcza się zawarcie umowy z wykonawcą wybranym bez zachowania procedury, o której mowa w niniejszym podrozdziale, przy czym zawarcie umowy z podmiotem powiązanym, o którym mowa w pkt 6), jest dopuszczalne wyłącznie za zgodą IZ RPO WP/IP oraz jeżeli podmiot powiązany spełnia warunki, o których mowa w pkt. 6).
- 12) Nie jest możliwe dokonywanie istotnych zmian postanowień zawartej umowy, o której mowa w pkt. 10) i pkt. 11), w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że w zapytaniu ofertowym została przewidziana możliwość dokonania takiej zmiany oraz zostały określone warunki takiej zmiany.
- 13) Istnieje możliwość udzielenia zamówienia publicznego uzupełniającego wykonawcy wyłonionemu w trybie zasady konkurencyjności w wysokości nieprzekraczającej 50% wartości zamówienia publicznego określonej w umowie zawartej z wykonawcą, o ile to zamówienie publiczne dotyczy tego samego rodzaju dostaw, usług lub robót budowlanych oraz możliwość udzielenia takiego zamówienia publicznego została przewidziana w zapytaniu ofertowym oraz w umowie z wykonawcą. W takim przypadku nie jest konieczne ponowne stosowanie zasady konkurencyjności.
- 14) Istnieje możliwość udzielenia dotychczasowemu wykonawcy usług lub robót budowlanych zamówień publicznych dodatkowych, nieobjętych zamówieniem podstawowym i nieprzekraczających 50% wartości realizowanego zamówienia publicznego niezbędnych do jego prawidłowego wykonania, których wykonanie stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia, jeżeli:
  - a) z przyczyn technicznych lub gospodarczych oddzielenie zamówienia dodatkowego od zamówienia podstawowego wymagałoby poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów, lub
  - b) wykonanie podstawowego jest uzależnione od wykonania zamówienia dodatkowego.W takim przypadku nie jest konieczne ponowne stosowanie zasady konkurencyjności.
- 15) W przypadku naruszenia przez beneficjenta warunków i procedur postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie zasady konkurencyjności, właściwa instytucja będąca stroną umowy może uznać całość lub część wydatków związanych z tym zamówieniem publicznym za niekwalifikowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. *w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych*

nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień (Dz.U. z 2016 r., poz. 200), wydanym na podstawie art. 24 ust 13 ustawy wdrożeniowej.

Rozdział 6. Tryb uproszczony – wydatki o wartości od 20 tys. zł. netto do 50 tys. zł. netto włącznie oraz poniżej kwoty 20 tys. zł. netto

- 1) W przypadku **wydatków** o wartości **od 20 tys. zł. do 50 tys. zł. netto** (bez podatku od towarów i usług VAT) włącznie, w celu wybrania najkorzystniejszej oferty ma zastosowanie tryb uproszczony, tj. dokonanie i udokumentowanie rozeznania rynku, co najmniej przez upublicznienie zapytania ofertowego poprzez:
  - opublikowanie ww. zapytania ofertowego na stronie internetowej beneficjenta lub powszechnie dostępnej stronie przeznaczonej do umieszczania zapytań ofertowych – przez okres co najmniej 5 dni;
  - udokumentowanie wyboru najkorzystniejszej oferty. W przypadku, gdy pomimo właściwego upublicznienia zapytania ofertowego wpłynie tylko jedna oferta, uznaje się tryb uproszczony za spełniony. W przypadku, gdy nie wpłynie żadna oferta – dopuszcza się zawarcie umowy z wykonawcą wybranym bez zachowania procedury, o której mowa w niniejszym podrozdziale. Niedokonanie rozeznania rynku w przypadku otrzymania jednej oferty albo nie otrzymania żadnej oferty nie zwalnia beneficjenta z obowiązku ponoszenia wydatku w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

W celu wybrania najkorzystniejszej oferty można brać pod uwagę inne kryteria oceny ofert i ich znaczenie (waga), przy czym cena może być jedynym kryterium oceny ofert. *(Kryterium oceny ofert, w zależności od charakteru zamówienia, oprócz ceny (kryterium obligatoryjne), może być w szczególności: termin realizacji, gwarancje, serwis, koszty eksploatacji itp.).*

Konieczne jest zachowanie przejrzystości procesu wyboru i jego uzasadnienia.

- 2) W przypadku wydatków o wartości **poniżej kwoty 20 tys. zł. netto** (bez podatku od towarów i usług VAT), upublicznienie zapytania ofertowego na stronie internetowej nie jest obligatoryjne, jednak istnieje obowiązek potwierdzenia, że wydatek został dokonany w sposób racjonalny, efektywny i przejrzysty, z zachowaniem zasad uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów. Brak trybu nie zwalnia z obowiązku przestrzegania ogólnych warunków kwalifikowalności wydatków. Spełnienie powyższych zasad może zostać dokonane np. przeprowadzając rozeznanie rynku poprzez porównanie **co najmniej trzech** cenników, katalogów, ofert ze stron internetowych.

W trakcie przeprowadzania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego o wartości poniżej kwoty 20 tys. zł. netto możliwe jest stosowanie wewnętrznej procedury dotyczącej udzielania zamówień publicznych opracowanej przez beneficjenta, w postaci np. instrukcji, regulaminów wraz ze wskazaniem poszczególnych czynności i stanowisk odpowiedzialnych za ich realizację, pod warunkiem, że zapewnia ona ponoszenie wydatku w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Wybór procedury w zależności od wartości szacunkowej wydatku:

Szacowana wartość wydatku netto (bez VAT)	SPOSÓB WYBORU WYKONAWCY	NALEŻY STOSOWAĆ
poniżej 20 000 zł:	Rozeznanie rynku.	Rozdział 6. Tryb uproszczony – wydatki o wartości od 20 tys. zł. do 50 tys. zł. netto włącznie oraz poniżej kwoty 20 tys. zł. netto Wytycznych dotyczących udzielania zamówień publicznych w ramach RPO WP na lata 2014-2020
od 20 000 zł do 50 000 zł włącznie	TRYB UPROSZCZONY Rozeznanie rynku co najmniej przez: <ul style="list-style-type: none"> opublikowanie zapytania ofertowego na stronie internetowej podmiotu lub powszechnie dostępnej stronie przeznaczonej do umieszczania zapytań ofertowych – przez okres co najmniej 5 dni; udokumentowanie wyboru najkorzystniejszej oferty 	Rozdział 6. Tryb uproszczony – wydatki o wartości od 20 tys. zł. do 50 tys. zł. netto włącznie oraz poniżej kwoty 20 tys. zł. netto Wytycznych dotyczących udzielania zamówień publicznych w ramach RPO WP na lata 2014-2020 oraz regulacje wewnętrzne udzielania zamówień publicznych*
powyżej 50 000 zł do 30 000 euro (w przypadku podmiotów niezobowiązanych do stosowania PZP również powyżej 30 000 euro)	Procedura określona dla zasady konkurencyjności	Podrozdział 5.2. Szczególne warunki realizacji zamówień publicznych udzielanych zgodnie z zasadą konkurencyjności Wytycznych dotyczących udzielania zamówień publicznych w ramach RPO WP na lata 2014-2020
30 000 euro włącznie i powyżej	Tryb zgodny z ustawą Prawo Zamówień Publicznych	Ustawa PZP oraz Podrozdział 5.1. Szczególne warunki realizacji zamówień publicznych udzielanych zgodnie z ustawą PZP Wytycznych dotyczących udzielania zamówień publicznych w ramach RPO WP na lata 2014-2020 oraz regulacje wewnętrzne udzielania zamówień publicznych o wartości łącznej i przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 000 euro*

*jeśli regulacje wewnętrzne są i obowiązują

Rozdział 7. Szacowanie wartości zamówienia

Właściwe opisanie przedmiotu zamówienia i oszacowanie jego wartości gwarantuje prawidłowe przygotowanie postępowania. IZ RPO WP poddaje weryfikacji, czy właściwie opisano przedmiot zamówienia i oszacowano jego wartość. Reguły określające sposób dokonania tych czynności zawarte są w art. 29 – 35 ustawy PZP.

Co do zasady przy rozstrzyganiu kwestii, czy będziemy mieli do czynienia z jednym zamówieniem czy też z wieloma odrębnymi należy brać pod uwagę, czy:

- usługi, dostawy oraz roboty budowlane są tożsame rodzajowo i funkcjonalnie,
- możliwe jest udzielenie zamówienia w tym samym czasie,
- możliwe jest wykonanie zamówienia przez tego samego wykonawcę.

Zabroniony jest podział zamówienia publicznego skutkujący zaniżeniem jego wartości szacunkowej.

Dla ustalenia, czy w danym przypadku mamy do czynienia z jednym zamówieniem, czy też z odrębnymi zamówieniami konieczna jest analiza okoliczności konkretnego przypadku. Zgodnie ze stanowiskiem Urzędu Zamówień Publicznych przy szacowaniu wartości zamówień udzielanych w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE, konieczne jest wyodrębnienie tych zamówień, których zakres może być oszacowany z góry na cały okres realizacji projektu, i które mogą być udzielone jednorazowo w ramach jednego postępowania.

Jeżeli ze względów organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych zamówienia będą udzielane w częściach w ramach odrębnych postępowań, wartością zamówienia jest łączna wartość poszczególnych części zamówienia.

Zgodnie z dyspozycją art. 5b. ustawy PZP zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów tej ustawy:

- 1) łączyć zamówień, które odrębnie udzielane wymagają zastosowania różnych przepisów ustawy;
- 2) dzielić zamówienia na odrębne zamówienia, w celu uniknięcia łącznego szacowania ich wartości.

W przypadku, gdy przedmiotem są usługi lub dostawy powtarzające się okresowo lub podlegające wznowieniu w określonym czasie, art. 34 ustawy PZP umożliwia zamawiającemu wybór sposobu oszacowania:

- na podstawie łącznej wartości zamówień na usługi należące do tej samej kategorii lub dostaw należących do tej samej grupy określonej we Wspólnym Słowniku Zamówień, udzielanych w terminie poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym z uwzględnieniem zmian ilościowych oraz prognozowanego wskaźnika cen towarów i usług (art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy), lub
- na podstawie wartości zamówień, których zamawiający zamierza udzielić w terminie 12 miesięcy następujących po pierwszej usłudze lub dostawie, albo w czasie realizacji umowy w sprawie zamówień publicznego, jeśli jest on dłuższy niż 12 miesięcy (art. 34 ust. 1 pkt 2 ustawy).

Natomiast do zamówień, których przedmiotem nie są usługi lub dostawy powtarzające się okresowo, stosuje się art. 32 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym wartość zamówienia stanowi całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością.

Podrozdział 7.1. Szacowanie wartości oraz wybór procedury udzielania zamówień w projektach partnerskich

Szacowanie wartości zamówień udzielanych w ramach projektów partnerskich odbywa się przy udziale Partnera wiodącego (lider), który ustala z należytą starannością planowaną liczbę usług, dostaw, czy też robót budowlanych **tego samego rodzaju** (tj. wyodrębnić zamówienia tego samego rodzaju) oraz szacuje łączną wartość (tak wyodrębnionych zamówień) w odniesieniu dla całego okresu realizacji projektu. Następnie każdy z partnerów może samodzielnie udzielić zamówienia na swój zakres w ramach projektu w procedurze właściwej **dla łącznej wartości zamówień tego samego rodzaju**.

Zatem, w przypadku partnerstwa podmiotów:

- **zobowiązanych do stosowania** ustawy PZP oraz **podmiotów niezobowiązanych** do stosowania ustawy PZP należy przyjąć zasadę, iż partner zobowiązany do stosowania ustawy przeprowadza postępowanie w procedurze właściwej dla łącznej wartości zamówienia. Jeśli po **dokonaniu właściwego oszacowania zamówienia**, zgodnie z powyższą zasadą, partner zobligowany do stosowania ustawy PZP ustali, że wartość ta jest równa lub wyższa niż próg określony w przepisach wydanych na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy PZP (obecnie 30 tys. Euro) – to powinien zastosować **tryb wynikający z ustawy PZP**. Jeśli ta wartość będzie w granicach kwoty przekraczającej 50 tys. zł. do 30 tys. Euro – powinien zastosować **zasadę konkurencyjności**. Natomiast podmiot niezobowiązany do stosowania ustawy PZP przeprowadza wybór najkorzystniejszej oferty zgodnie z obowiązującymi go przepisami, pamiętając jednak o zachowaniu **zasady konkurencyjności** w przypadku zamówień przekraczających 50 tys. zł netto.
- **niezobowiązanych** do stosowania ustawy PZP należy przyjąć zasadę, iż, jeśli po dokonaniu właściwego oszacowania zamówienia ustalono, że wartość ta jest **wyższa niż 50 tys. zł.** – powinno się zastosować **zasadę konkurencyjności**.
- **zobowiązanych** do stosowania ustawy PZP – jeśli po dokonaniu właściwego oszacowania zamówienia partner zobligowany do przeprowadzenia postępowania, ustali że wartość zamówienia jest równa lub wyższa niż próg określony w przepisach wydanych na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy PZP (obecnie 30 tys. Euro) – powinien zastosować **tryb wynikający z PZP**. Jeśli ta wartość będzie w granicach kwoty przekraczającej 50 tys. zł. do 30 tys. Euro – powinien zastosować **zasadę konkurencyjności**.

Jeśli po dokonaniu właściwego oszacowania zamówienia, partner zobligowany do przeprowadzenia postępowania ustali, że wartość zamówienia będzie **niższa od 50 tys. zł. lub równa tej kwocie**, wówczas właściwym jest zastosowanie trybu uproszczonego zgodnie z zasadami opisanymi w Rozdziale 6 niniejszych Wytycznych.

Ponadto należy pamiętać, że w przypadku beneficjentów/partnerów, zobowiązanych na podstawie umowy o dofinansowanie do stosowania:

- ustawy PZP - podczas sumowania uwzględnia się zamówienia w ramach wszystkich realizowanych projektów współfinansowanych ze środków unijnych oraz zamówień dotyczących działalności pozaprojektowej Zamawiającego (nawet przy udzielaniu zamówień, zgodnie z zasadą konkurencyjności – należy stosować to samo podejście do sumowania zamówień, co w PZP);

- zasady konkurencyjności – szacowanie wartości zamówień odbywa się na poziomie projektu zgodnie z ogólnymi warunkami opisanymi w Rozdziale 7 niniejszych Wytycznych.

Rozdział 8. Opis przedmiotu zamówienia, ustalenie terminów i warunków udziału w postępowaniu oraz kryteria oceny ofert

Podrozdział 8.1. Opis przedmiotu zamówienia

Przedmiot zamówienia powinien być opisany w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, z uwzględnieniem wszystkich wymagań i okoliczności mogących mieć wpływ na przygotowanie przez wykonawców oferty. Oznacza to w szczególności konieczność wskazania w opisie wszystkich elementów, które mają wpływ na skalkulowanie przez wykonawców ceny oferty. Pamiętać należy, aby przedmiotu zamówienia nie opisywać w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję.

Do opisu przedmiotu zamówienia publicznego stosuje się nazwy i kody określone we Wspólnym Słowniku Zamówień⁶, o którym mowa w rozporządzeniu (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie *Wspólnego Słownika Zamówień (CPV)* (Dz.Urz. WE L 340 z 16.12.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 6, t. 5, str. 3). Co do zasady ustawa PZP zakazuje opisywania przedmiotu zamówienia poprzez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia. Do wyjątków dopuszczających odmienny od uregulowanego w art. 29 ust. 1 ustawy PZP opis przedmiotu zamówienia poprzez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, należy art. 29 ust. 3 PZP. Jednakże, ze względu na to, iż przepis ten ma charakter wyjątkowy, może być on stosowany tylko w określonych sytuacjach, gdy jest to uzasadnione specyfiką przedmiotu zamówienia lub gdy zamawiający nie może opisać przedmiotu zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń a opisowi towarzyszą wyrazy "lub równoważne" albo podobne, co nadaje wymienionym konkretnym produktom charakter przykładowy. Zamawiający narusza ustawę PZP jeżeli, mimo, że istnieją sposoby opisanie przedmiotu zamówienia w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, opisuje go poprzez wskazanie na znak towarowy lub wskazanie innych parametrów przesądzających o wyborze konkretnej marki.

W przypadku zamówienia na roboty budowlane niezbędna jest szczegółowa weryfikacja dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót, pod kątem zamieszczania w niej treści naruszających ustawę PZP, w szczególności znaków towarowych. Powierzając wykonawcy taką dokumentację należy zamieścić w umowie zapis, iż specyfikacja techniczna, dokumentacja projektowa nie może wskazywać na konkretne produkty, patenty, pochodzenie materiałów.

Podrozdział 8.2. Ustalenie terminów

Terminy odnoszące się do każdego etapu postępowania ustala się zgodnie z prawem krajowym, unijnym oraz w sposób umożliwiający ich dotrzymanie (dotyczy to zarówno skracania, jak

---

⁶ Wspólny Słownik Zamówień przykładowo znaleźć można pod adresem:
https://www.uzp.gov.pl/data/assets/pdf_file/0031/27994/Rozporz485dzenie_213_2008.pdf.

i wydłużania terminów). Podczas ustalania terminów należy wziąć pod uwagę złożoność postępowania, charakter i przedmiot zamówienia publicznego, a także dostępny personel zamawiającego⁷, jego zadania, umiejętności i doświadczenie.

Zgodnie z dyspozycją art. 14 ust. 2 ustawy PZP, jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, termin upływa dnia następnego po dniu lub dniach wolnych od pracy.

Termin należy liczyć zgodnie z art. 111 Kodeksu Cywilnego, tj. „*Termin oznaczony w dniach kończy się z upływem ostatniego dnia*” oraz „*Jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach jest pewne zdarzenie, nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu dnia, w którym to zdarzenie nastąpiło*”.

Podrozdział 8.3. Warunki udziału w postępowaniu

Warunki udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego określa się w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia publicznego, przy czym nie mogą one zawężyć konkurencji poprzez ustanawianie wymagań przewyższających potrzeby niezbędne do osiągnięcia celów projektu i prowadzących do dyskryminacji wykonawców. Warunki udziału w postępowaniu określone zostały przez ustawodawcę w sposób ogólny, mający zastosowanie do wszystkich zamówień publicznych.

Opis warunków „*związany z przedmiotem zamówienia*” powinien być dokonywany przez pryzmat celu jakiego ma on służyć, a więc zapewnieniu wyboru wykonawcy, który daje rękojmię należytego wykonania przedmiotu udzielanego zamówienia. Nie można dokonywać zatem opisu warunków w sposób, który wykracza poza realizację tego celu. Przykładowo, za niedopuszczalne należy uznać badanie wiedzy wykonawcy, która w żaden sposób nie jest przydatna do realizacji przedmiotu zamówienia. Opis oceny spełniania warunków powinien być sformułowany w sposób obiektywny, podyktowany specyfiką zamówienia, jego zakresem i stopniem złożoności.

Opis „*proporcjonalny do przedmiotu zamówienia*” powinien być adekwatny do osiągnięcia celu, a więc wyboru wykonawcy dającego rękojmię należytego wykonania przedmiotu zamówienia. Taki opis powinien wskazywać, iż wykonawcy nie spełniający kryteriów podmiotowych nie dają rękojmi możliwości realizacji zamówienia publicznego. W jednym z wyroków Sąd Okręgowy w Warszawie stwierdził: „*Narusza tę zasadę [zasadę uczciwej konkurencji] sam fakt rażąco nieadekwatnego dla wielkości przedmiotu zamówienia określenia wymaganego od oferentów rocznego pułapu przerobu, który eliminuje wszystkich niespełniających tego wymogu. Interes prawny w zmianie takiego zapisu ma każdy z oferentów, który poprzez ten warunek zostałby wykluczony z przetargu.*”

Zamawiający nie jest zobowiązany do opisu wszystkich warunków określonych w art. 22 ust. 1b ustawy PZP a jedynie tych, które uważa za niezbędne z punktu widzenia zapewnienia prawidłowości wykonania zamówienia publicznego.

IZ RPO WP/IP weryfikuje podczas kontroli/oceny, czy określone warunki udziału w postępowaniu są:

---

⁷ Jako „zamawiającego” należy rozumieć beneficjenta (wnioskodawcę) lub podmiot, który przeprowadza postępowanie o zamówienie publiczne z upoważnienia beneficjenta.

- jasne, precyzyjne i obiektywne, nie pozostawiają swobody w ocenie ich spełnienia. Nieprecyzyjność warunków godzi w zamawiającego, bowiem w takim przypadku każda, nawet obiektywna decyzja zamawiającego może być zakwestionowana;
- niedyskryminujące i nieutrudniające uczciwej konkurencji oraz uzasadnione charakterystyką, zakresem, jak również stopniem złożoności przedmiotu zamówienia;
- określone w taki sposób, że dokumenty, których żądasz od wykonawców pozwalają dokonać oceny, czy warunki zostały spełnione;
- mają na celu ustalenie zdolności określonego podmiotu do wykonania zamówienia i nie powodują nieuzasadnionego faworyzowania jednych, i tym samym dyskryminacji innych wykonawców.

Podrozdział 8.4. Kryteria oceny ofert

Kryteria oceny ofert składanych w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego powinny zawierać wymagania związane z przedmiotem zamówienia publicznego, przy czym:

- a) kryteria te nie mogą zawęzać konkurencji poprzez ustanawianie wymagań przewyższających potrzeby niezbędne do osiągnięcia celów projektu i prowadzących do dyskryminacji wykonawców,
- b) kryteria te powinny, co do zasady, określać wymagania jakościowe dotyczące przedmiotu zamówienia publicznego.

Katalog kryteriów zawarty w art. 91 ust. 2 ustawy PZP jest katalogiem otwartym, zaś kryteria w nim podane mają wyłącznie charakter przykładowy. Zamawiający nadal zachowuje swobodę w doborze kryteriów oceny ofert, których zastosowanie w okolicznościach określonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego umożliwi wybór optymalnej oferty, pozwalającej na uzyskanie świadczenia odpowiadającego potrzebom zamawiającego. Stosowane kryteria powinny mieć charakter obiektywny i niedyskryminacyjny, jak też spełniać inne warunki określone w ustawie (por. np. wynikający z art. 91 ust. 3 ustawy PZP zakaz stosowania kryteriów dotyczących właściwości wykonawcy). Uwzględnienie w przykładowym katalogu kryteriów oceny ofert z art. 91 ust. 2 ustawy PZP nowych kryteriów, stanowi jedynie uzupełnienie tego katalogu i ma na celu zachęcenie zamawiających do dokonywania wyboru oferty najkorzystniejszej w oparciu o kryteria społeczne, środowiskowe i innowacyjne.

Rozdział 9. Wymogi dotyczące poprawnego przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego

- 1) W stosunku do najbardziej ryzykownych postępowań opracowuje się szczegółowy plan prac, którego celem ma być prawidłowa i sprawna realizacja zamówienia publicznego. Plan prac powinien zostać opracowany w początkowym stadium realizacji projektu przed przeprowadzeniem postępowań i powinien zawierać terminy dla każdego etapu, tj.:
  - a) przygotowanie dokumentacji dotyczącej zamówienia publicznego, w tym opracowanie opisu przedmiotu zamówienia publicznego,
  - b) wszczęcie procedury udzielenia zamówienia publicznego,
  - c) zawarcie umowy,
  - d) realizacja zamówienia publicznego,
  - e) odbiór zamówienia publicznego udokumentowany protokołami odbioru,

f) weryfikacja faktur wystawionych przez wykonawcę.

Minimalny wymagany zakres planu prac powinien zawierać informacje o procedurze udzielania zamówienia publicznego, terminie rozpoczęcia i zakończenia każdego etapu/zadania wraz ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za wykonanie danego zadania. W celu zapewnienia ścieżki audytu należy zarchiwizować plan prac wraz z dokumentacją projektu.

- 2) Szacując wartość zamówienia publicznego bazuje się na aktualnych cenach na rynku zamawianych dóbr. W tym celu należy przeprowadzić rozeznanie rynku wśród co najmniej trzech potencjalnych wykonawców danego zamówienia publicznego. W przypadku, gdy na rynku nie istnieje trzech potencjalnych wykonawców, należy przedstawić uzasadnienie wskazujące przesłanki potwierdzające ten fakt. Szacując wartość zamówienia można również opierać się na podobnych zamówieniach publicznych przeprowadzanych w terminie wskazanym w art. 35 ust 1 ustawy PZP, jeśli ich wykonawcy zostali wybrani w procedurze konkurencyjnej. Dokumenty dotyczące sposobu oszacowania wartości zamówienia publicznego powinny zostać zarchiwizowane łącznie z dokumentacją tego zamówienia publicznego.
- 3) Oszacowana wartość zamówienia publicznego powinna być ważna w chwili publikacji ogłoszenia o zamówieniu publicznym, zgodnie z art. 35 ustawy PZP. Jeżeli po ustaleniu wartości zamówienia publicznego nastąpi zmiana okoliczności mających wpływ na ustaloną już wartość zamówienia publicznego, przed wszczęciem postępowania należy dokonać ponownego oszacowania jego wartości. Sposób oszacowania wartości zamówienia publicznego powinien zostać udokumentowany.
- 4) Koniecznym warunkiem jest zapewnienie odpowiedniego potencjału kadrowego wystarczającego do wykonania przewidzianych zadań na każdym etapie realizacji zamówienia publicznego.
- 5) Zamawiający nadzoruje sposób realizacji zamówienia publicznego i protokołuje sposób jego odbioru. W tym celu zaleca się stosowanie procedur wewnętrznych, określających sposób realizacji i odbioru zamówienia publicznego, w tym odpowiedzialność oraz zadania i terminy po stronie beneficjenta oraz wzory dokumentów (w szczególności wzór protokołu odbioru przedmiotu zamówienia publicznego, który pozwala min. na sprawdzenie, czy wszystkie elementy zamówienia publicznego zostały zrealizowane zgodnie z postanowieniami umowy).
- 6) IZ RPO WP/IP będzie brała pod uwagę podczas oceny projektów przestrzeganie przez beneficjentów zaleceń Komisji Europejskiej w zakresie stosowania zielonych zamówień publicznych, zawartych w publikacji „Zielone zamówienia publiczne – zbiór dobrych praktyk” (<http://www.uzp.gov.pl/> „Zielone zamówienia publiczne. Zbiór dobrych praktyk”). W przedmiotowym dokumencie, mając na uwadze potrzebę promowania i wspierania działań przyczyniających się do zrównoważonej konsumpcji i produkcji, Komisja Europejska zwraca uwagę na konieczność poszukiwania przez zamawiających towarów i usług o zmniejszonym negatywnym oddziaływaniu na środowisko w czasie ich cyklu życia. Niniejsza broszura zawiera praktyczne informacje, wskazówki oraz przykłady potwierdzające osiągnięcia europejskich władz w tej dziedzinie. Powyższe dotyczy projektów dofinansowanych z EFRR.
- 7) Każdy wydatek poniesiony w ramach projektu musi zostać należycie udokumentowany, aby mógł być wydatkiem kwalifikowanym. Wobec powyższego istnieje obowiązek przechowywania

wszelkiej dokumentacji związanej z dofinansowanym projektem. Okres przechowywania dokumentów zostanie wskazany w umowie o dofinansowanie projektu. Dokumenty należy przechowywać w formie oryginałów oraz dodatkowo można je przechowywać w formie kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem. W przypadku wykorzystania dokumentów w postaci elektronicznej, takich jak zdjęcia cyfrowe, elektroniczne informacje ze stron internetowych www, zaleca się przechowywanie takich dokumentów na nośnikach danych np. CD/DVD, HDD

Podrozdział 9.1. Wybór trybu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

- 1) Zgodnie z art. 10 ust 1 ustawy PZP podstawowymi trybami udzielania zamówień publicznych są przetarg nieograniczony oraz przetarg ograniczony. Oznacza to, iż udzielając zamówienia publicznego należy stosować przede wszystkim te tryby. Korzystanie z innych trybów udzielania zamówień jest dozwolone tylko w przypadkach określonych enumeratywnie w ustawie PZP.
- 2) Pozaprzetargowe tryby udzielania zamówień stanowią wyjątki od obowiązku stosowania trybów podstawowych, dlatego przepisy normujące przypadki, w których można wybrać inne tryby, należy interpretować ściśle. Z uwagi na szczególnie restrykcyjne podejście Komisji Europejskiej w tym zakresie, wybór trybu udzielania zamówień nieprzewidującego publikacji ogłoszenia o zamówieniu (zamówienie z wolnej ręki, negocjacje bez ogłoszenia) powinien być stosowany z dużą ostrożnością. Szczególnie ostrożnie powinien być wybierany tryb z wolnej ręki, który jest trybem wykluczającym jakąkolwiek konkurencyjność postępowania o udzielenie zamówienia, ponieważ zamawiający podejmuje negocjacje tylko z jednym wykonawcą i z nim zawiera umowę.
- 3) IZ RPO WP/IP będzie weryfikować podczas kontroli/oceny, czy są spełnione warunki dotyczące zamówień publicznych w postępowaniu z wolnej ręki:
  - Ciężar dowodu, że zachodzą przesłanki uzasadniające zastosowanie procedury z wolnej ręki spoczywa na podmiocie powołującym się na te okoliczności
  - Wszystkie przesłanki do zastosowania procedury z wolnej ręki mają charakter wyjątków od podstawowych zasad
  - Przyczyny techniczne mogą uzasadnić udzielenie zamówienia bez publikacji ogłoszenia, jeżeli jest tylko jeden określony wykonawca zdolny do zrealizowania danego zamówienia
  - Konieczność zachowania terminów przewidzianych przez inny organ państwowy lub uzyskanie zgody określonego organu, która jest normalnym elementem procedury, nie uzasadnia pilnej potrzeby udzielenia zamówienia bez publikacji ogłoszenia
  - Udzielenie zamówienia bez publikacji ogłoszenia z uwagi **na pilną potrzebę** jego zrealizowania zależy od **trzech kumulatywnie** spełnionych warunków:
    - wystąpienia nieprzewidzianego zdarzenia o charakterze wyjątkowo pilnym,
    - niedającego się pogodzić z terminami wymaganymi w ramach innych procedur,
    - istnienie związku przyczynowo – skutkowego pomiędzy tym zdarzeniem a wyjątkowo pilną potrzebą udzielenia zamówienia.

Zamawiający nie może powoływać się na okoliczności, za wystąpienie których jest odpowiedzialny.
- 4) Zamawiający może zastrzec obowiązek wykonania przez wykonawcę kluczowych części zamówienia na roboty budowlane lub usługi, albo prac związanych z rozmieszczeniem i instalacją, w ramach zamówienia na dostawy.

- 5) Za nienależyte wykonanie zamówienia publicznego, np. z tytułu opóźnień z winy wykonawcy, nieprawidłowej realizacji zamówienia publicznego, niekompletnego wykonania zamówienia publicznego (w tym np. nieprzestrzegania warunków gwarancji), stosuje się kary, które wskazane są w umowie zawieranej z wykonawcą. W przypadku niezastosowania kar zachodzi potrzeba pisemnego udokumentowania przyczyny ich niezastosowania. W sytuacji niewywiązania się przez wykonawcę z warunków umowy o zamówienie publiczne przy jednoczesnym niezastosowaniu kar umownych, IZ RPO WP/IP, będąca stroną umowy o dofinansowanie projektu, może uznać część wydatków związanych z tym zamówieniem publicznym za niekwalifikowalne.

Podrozdział 9.2. Zmiany w umowach z wykonawcami

Zgodnie z dyspozycją art. 144 ust. 1 zakazuje się zmian postanowień zawartej umowy lub umowy ramowej w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- 1) zmiany zostały przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia w postaci jednoznacznych postanowień umownych, które określają ich zakres, w szczególności możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia wykonawcy, i charakter oraz warunki wprowadzenia zmian;
- 2) zmiany dotyczą realizacji dodatkowych dostaw, usług lub robót budowlanych od dotychczasowego wykonawcy, nieobjętych zamówieniem podstawowym, o ile stały się niezbędne i zostały spełnione łącznie następujące warunki:
  - a) zmiana wykonawcy nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, w szczególności dotyczących zamienności i interoperacyjności sprzętu, usług lub instalacji, zamówionych w ramach zamówienia podstawowego,
  - b) zmiana wykonawcy spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla zamawiającego,
  - c) wartość każdej kolejnej zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie lub umowie ramowej;
- 3) zostały spełnione łącznie następujące warunki:
  - a) konieczność zmiany umowy lub umowy ramowej spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć,
  - b) wartość zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie lub umowie ramowej;
- 4) wykonawcę, któremu zamawiający udzielił zamówienia, ma zastąpić nowy wykonawca:
  - a) na podstawie postanowień umownych, o których mowa w pkt 1,
  - b) w wyniku połączenia, podziału, przekształcenia, upadłości, restrukturyzacji lub nabycia dotychczasowego wykonawcy lub jego przedsiębiorstwa, o ile nowy wykonawca spełnia

warunki udziału w postępowaniu, nie zachodzą wobec niego podstawy wykluczenia oraz nie pociąga to za sobą innych istotnych zmian umowy,

c) w wyniku przejęcia przez zamawiającego zobowiązań wykonawcy względem jego podwykonawców;

5) zmiany, niezależnie od ich wartości, nie są istotne w rozumieniu art. 144 ust. 1 e ustawy PZP;

6) łączna wartość zmian jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy PZP i jest mniejsza od 10% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie w przypadku zamówień na usługi lub dostawy albo, w przypadku zamówień na roboty budowlane – jest mniejsza od 15% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie.

Zgodnie z art. 144 ust. 1e ustawy PZP zmianę postanowień zawartych w umowie lub umowie ramowej uznaje się za istotną, jeżeli:

1) zmienia ogólny charakter umowy lub umowy ramowej, w stosunku do charakteru umowy lub umowy ramowej w pierwotnym brzmieniu;

2) nie zmienia ogólnego charakteru umowy lub umowy ramowej i zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

a) zmiana wprowadza warunki, które, gdyby były postawione w postępowaniu o udzielenie zamówienia, to w tym postępowaniu wzięliby lub mogliby wziąć udział inni wykonawcy lub przyjęto by ofertę innej treści,

b) zmiana narusza równowagę ekonomiczną umowy lub umowy ramowej na korzyść wykonawcy w sposób nieprzewidziany pierwotnie w umowie lub umowie ramowej,

c) zmiana znacznie rozszerza lub zmniejsza zakres świadczeń i zobowiązań wynikający z umowy lub umowy ramowej,

d) polega na zastąpieniu wykonawcy, któremu zamawiający udzielił zamówienia, nowym wykonawcą, w przypadkach innych niż wymienione w art. 144 ust. 1 pkt 4 ustawy PZP.

Rozdział 10. Stosowanie klauzul społecznych w zamówieniach publicznych realizowanych w ramach projektów dofinansowanych z EFS

Konieczność wspierania działań w obszarze polityki społecznej podczas wydatkowania środków EFS oraz uwzględniania potrzeb wszystkich grup społecznych, będących odbiorcami i użytkownikami zamówień publicznych w projektach EFS, będzie realizowana przez IZ RPO WP/IP poprzez zobowiązanie do stosowania klauzul społecznych.

Pojęcie klauzule społeczne oznacza przede wszystkim dodatkowe warunki realizacji zamówienia, jakie zgodnie z art. 29 ust. 4 ustawy PZP może postawić wykonawcy zamawiający, odnoszące się do zatrudnienia na potrzeby danego zamówienia określonych grup osób. Dodatkowe warunki realizacji zamówienia określone przez zamawiającego w oparciu o art. 29 ust. 4 muszą jednak być związane z tym zamówieniem i nie mogą odnosić się do ogólnej polityki zatrudnieniowej przedsiębiorcy.

Na podstawie pkt. 7) sekcji 6.5.1 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020* wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, instytucja ogłaszająca konkurs/wzywająca do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu pozakonkursowego, zobowiązuje beneficjentów do zastosowania klauzul społecznych przy udzielaniu zamówień publicznych dotyczących usług cateringowych lub usług druku/dostaw materiałów szkoleniowych.

Obowiązek ten odnosi się zarówno do zamówień realizowanych zgodnie z ustawą PZP, jak i zamówień publicznych realizowanych zgodnie z zasadą konkurencyjności.

Podrozdział 10.1. Analiza potrzeb społecznych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego

Przygotowując postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, zamawiający dokonuje analizy możliwości uwzględnienia aspektów społecznych zawartych w Ustawie PZP, biorąc pod uwagę specyfikę przedmiotu zamówienia, jego wartość, czas realizacji oraz warunki wykonania zamówienia. Analiza powinna obejmować sprawdzenie możliwości:

- a) ograniczenia możliwości ubiegania się o zamówienie publiczne tylko do wykonawców zatrudniających osoby wymienione w art. 22 ust. 2;
- b) opisu przedmiotu zamówienia jako:
  - odpowiedzi na potrzeby osób będących odbiorcami robót, dostaw lub usług będących przedmiotem zamówienia – art. 29 oraz art. 30,
  - warunku zapewnienia przez wykonawców przestrzegania bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony zdrowia na etapie realizacji zamówienia – art. 29 oraz art. 31,
  - warunku wykonania zamówienia dotyczącego realizacji potrzeb w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz potrzeb szkoleniowych – art. 29 ust. 4;
- c) wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego;
- d) formułowania podmiotowych warunków udziału w postępowaniu;
- e) wskazania kryteriów o charakterze społecznym w ramach poza cenowych kryteriów oceny ofert – art. 91 ust. 2;
- f) określenia wymagania, aby przy realizacji zamówienia na roboty budowlane lub usługi zatrudniona została osoba/osoby na podstawie umowy o pracę, jeśli jest to uzasadnione przedmiotem lub charakterem tych czynności – art. 29 ust. 3a.

Ponadto, gdy na etapie oceny ofert, zamawiający podczas badania oferty pod względem rażąco niskiej ceny ma wątpliwości, co do wiarygodności cen oferowanych przez wykonawców i ich współmierności do przedmiotu zamówienia, może zwracać się o wyjaśnienie, co do zgodności oferty z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony zatrudnienia i warunków pracy, a także miejsca, w którym roboty budowlane, usługi lub dostawy te mają być realizowane. Podstawą badania oferty wykazującej znamiona oferty rażąco niskiej pod względem społecznym jest art. 90 ustawy PZP.

Ze względu na efekt zatrudnieniowy największe możliwości daje stosowanie klauzuli „zastrzeżonej” oraz „zatrudnieniowej”, które zostały opisane w podrozdziałach 10.3 i 10.4. Przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zamawiający powinien zdecydować, z którego

aspektu społecznego chce skorzystać i który jest najwłaściwszy do osiągnięcia zamierzonego efektu. Przy wyborze klauzuli społecznej niezwykle ważne jest rozeznanie rynku potencjalnych wykonawców, przede wszystkim określenie, czy istnieją firmy mogące odpowiedzieć na ogłoszenie o postępowaniu i czy mają odpowiedni potencjał, w tym zdolności zawiązania konsorcjów do realizacji zamówienia.

Przy zastosowaniu klauzuli „zatrudnieniowej” zamawiający musi zdecydować, jaka powinna być liczba zatrudnionych przy realizacji zamówienia, jaka kategoria osób z trudnościami na rynku pracy, na obszarze realizacji projektu odpowiada charakterowi zamówienia (w SIWS lub zapytaniu ofertowym w ramach zasady konkurencyjności należy określić okres i formę zatrudnienia, a także zadania, przy których osoby mają być zatrudnione).

W przypadku obu klauzul zamawiający określa sankcje z tytułu niedotrzymania warunków określonych w klauzuli oraz poinformować o sposobie, w jaki oferent ma potwierdzić spełnianie warunków określonych w klauzuli. Ustalenia te muszą być potwierdzone w umowie z wykonawcą.

Podrozdział 10.2. Klauzula „zastrzeżona” dotycząca ograniczania możliwości ubiegania się o zamówienie publiczne do podmiotów zatrudniających osoby niepełnosprawne.

Ustawa PZP w art. 22 ust.2 przewiduje instrument tzw. zamówień zastrzeżonych, na podstawie którego zamawiający może zastrzec, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, których działalność obejmuje społeczną i zawodową integrację osób będących członkami grup społecznie marginalizowanych. Zamawiający określa minimalny procentowy wskaźnik zatrudnienia osób należących do jednej lub więcej kategorii, o których mowa w art. 22 ust. 2, nie mniejszy niż 30%, osób zatrudnionych przez zakłady pracy chronionej lub wykonawców albo ich jednostki, o których mowa w ust. 2.

Podrozdział 10.3. Klauzula „zatrudnieniowa” dotycząca zatrudnienia na potrzeby realizacji zamówienia

W ramach klauzuli „zatrudnieniowej”, wskazanej w art. 29 ust. 4 ustawy PZP, zamawiający może wymagać do realizacji zamówienia zatrudnienia osób z następujących grup:

- bezrobotnych, o których mowa w *ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*,
- młodocianych w celu przygotowania zawodowego,
- niepełnosprawnych, o których mowa w *ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*,
- innych niż wskazane powyżej, o których mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym, np.:
  - bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu *ustawy o pomocy społecznej*,
  - uzależnionych od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających po zakończeniu programu leczniczego,
  - chorych psychicznie, w rozumieniu *ustawy o ochronie zdrowia psychicznego*,
  - zwalnianych z zakładów karnych, w rozumieniu *ustawy o pomocy społecznej*,
  - uchodźców realizujących indywidualny program integracji, w rozumieniu *ustawy o pomocy społecznej*.

Wymóg zatrudnienia osób z powyżej wskazanych grup musi być powiązany z wykonaniem zamówienia publicznego, w ramach którego zamawiający określił przedmiotowy warunek, tzn., że zamawiający powinien wymagać zatrudnienia tych osób przy wykonywaniu zadań niezbędnych do dostarczenia towarów, świadczenia usług lub wykonania robót określonych w zamówieniu, a nie zatrudniania jako takiego.

Podrozdział 10.5. Czynności związane z zastosowaniem klauzul społecznych

Podczas zastosowania klauzul społecznych na podstawie art. 29 ust. 4 ustawy PZP, zamawiający jest zobowiązany do określenia odpowiednich wymagań w ramach:

- ogłoszenia o zamówieniu lub zaproszenia do negocjacji/składania ofert, jeżeli tryb postępowania nie wymaga ogłoszenia o zamówieniu, oraz
- Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, w tym także w projekcie umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Podrozdział 10.6. Usługi społeczne i inne szczególne usługi

Przepisy rozdziału 6 ustawy PZP stosuje się do zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi, jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty:

- 1) 750 000 euro – w przypadku zamówień innych niż zamówienia sektorowe lub zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa;
- 2) 1 000 000 euro – w przypadku zamówień sektorowych.

Przedmiotem zamówienia na usługi społeczne i inne szczególne usługi są:

- Usługi społeczne, zdrowotne, pokrewne
- Usługi administracyjne w zakresie edukacji, opieki zdrowotnej i kultury
- Usługi w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia społecznego
- Świadczenia społeczne
- Inne usługi komunalne, socjalne, osobiste
- Usługi religijne
- Usługi hotelowe i restauracyjne
- Usługi prawne
- Inne usługi administracyjne i rządowe
- Świadczenie usług na rzecz społeczności
- Usługi w zakresie więziennictwa, bezpieczeństwa publicznego i ratownictwa
- Usługi detektywistyczne i ochroniarskie
- Usługi międzynarodowe
- Usługi pocztowe
- Usługi różne

Stosownie do treści art. 138o ust. 1 ustawy PZP zamawiający (w tym zamawiający sektorowy), udzielający zamówienia na usługi społeczne o wartości poniżej wskazanych progów (określonych na podstawie art. 138g ustawy PZP), ma możliwość udzielenia zamówienia zgodnie z określoną przez siebie procedurą, spełniającą minimalne wymagania określone w art. 138o ust. 2-4 ustawy PZP. Zamawiający zatem, znając specyfikę danego postępowania, sam określa szczegółowe rozwiązania prawne procedury, w ramach której udzieli w przyszłości zamówienia publicznego na usługi społeczne. Wskazane przepisy zobowiązują zamawiającego udzielającego podprogowych zamówień

społecznych do przeprowadzenia postępowania w sposób przejrzysty, obiektywny i niedyskryminujący. Zamawiający zobowiązany jest zamieścić na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, a jeżeli nie ma strony podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, na stronie internetowej, ogłoszenie o zamówieniu, które zawiera informacje niezbędne z uwagi na okoliczności jego udzielenia, w szczególności: termin składania ofert uwzględniający czas niezbędny do przygotowania i złożenia oferty, opis przedmiotu zamówienia oraz określenie wielkości lub zakresu zamówienia i kryteria oceny ofert. Ponadto niezwłocznie po udzieleniu zamówienia zamawiający zobowiązany jest zamieścić na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, a jeżeli nie ma strony podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej na stronie internetowej, informację o udzieleniu zamówienia, podając nazwę albo imię i nazwisko podmiotu, z którym zawarł umowę w sprawie zamówienia publicznego. W razie nieudzielenia zamówienia zamawiający niezwłocznie zamieszcza na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, a jeżeli nie ma strony podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej na stronie internetowej, informację o nieudzieleniu zamówienia. Są to jedyne zasady prowadzenia takiego „podprogowego” postępowania na usługi społeczne określone przez ustawodawcę.